

MEMO

Aan:	Gemeente Wijchen, Miranda Thijssen en Ronald van Wijk
Van:	Ingeborg Weeren, Integraal Herstel en Annette Nijhuis, directeur MeerVoormekaar
Datum:	18 september 2022
Betreft:	Opzetten Herstelgerichte Inloop

Aanleiding:

De gemeente Wijchen wil inwoners die kwetsbaar zijn op een goede manier ondersteunen. De ambulant sering in de zorg, GGZ behandeling en beschermd wonen, zorgt ervoor dat inwoners die psychisch kwetsbaar zijn, langer thuis wonen of eerder uitstromen uit zorg. Dit betekent dat er de afgelopen jaren meer inwoners met een hulpvraag GGZ en/of verslaving in Wijchen woonachtig zijn. Voor deze inwoners is er in vele gevallen WMO zorg zoals begeleiding en dagbesteding. We horen van inwoners, SWT, huisartsen, etc. dat dit niet genoeg is. Tijdens het onderzoek welke ondersteuning en aanbod hierbij past bleek dit nauw aan te sluiten bij de wens van Integraal Herstel om een Herstelgerichte Inloop te organiseren en MeerVoormekaar liep tegen het knelpunt aan dat er meer werd gevraagd dan alleen maar lotgenotencontact. Mede hierdoor zijn Integraal Herstel en Stichting MeerVoormekaar aan tafel gaan zitten om te kijken of we gezamenlijk tot een product kunnen komen welke inwoners met een psychische kwetsbaarheid en/of verslaving uit Wijchen ondersteunt.

Doelgroep

De herstelgerichte inloop is er voor inwoners uit Wijchen met een psychische kwetsbaarheid. Dit is een vrij breed begrip voor mensen die gevoelig zijn voor psychiatrische problematiek. Deze doelgroep heeft binnen de GGZ behandeling, behandeling gehad of is angstig om behandeling aan te gaan. Het is best moeilijk een verwachting uit te spreken betreft het aantal inwoners dat gebruik zal maken van de herstelgerichte inloop. (zie overzicht algemene cijfers eerder opgemaakt door Jessie Weijers) De promotie is van essentieel belang om inwoners naar de herstelgerichte inloop te krijgen. Daarom is het van belang om activiteiten te bieden die door hen zelf worden voorgesteld. Het streven is om in 2023 te groeien naar 25 deelnemers.

Wie is Integraal Herstel?

Integraal Herstel ondersteunt inwoners die te kampen hebben of hebben gehad met een verslaving van bijvoorbeeld, alcohol of drugs en praktische ondersteuning nodig hebben op meerdere leefgebieden. Tot op heden wordt aan deze inwoners individuele ondersteuning gegeven, echter ze geven zelf aan behoefte te hebben aan lotgenotencontact, echter dan wel met lotgenoten die een verslaving herkennen en waar de opzet ook gericht is op herstel. Vanuit MeerVoormekaar hebben we gemerkt dat bij een problematiek als een verslaving, alleen lotgenotencontact niet afdoende is als zijnde ondersteuning, hier is meer voor nodig. Dit is niet anders dan bij de doelgroep psychisch kwetsbaren. We zien dat er onvoldoende ambulant aanbod is voor deze doelgroep.

Daarnaast is er geen preventief aanbod voor deze doelgroepen. De stap naar hulpverlening wordt 9 van de 10 keer vaak pas gezet als de gevolgen van het gebruik of psychische nood niet meer alleen op te lossen zijn. Hulp vragen bij een huisarts of SWT is een te grote stap. Bij een herstelgerichte inloop kunnen mensen laagdrempelig een hulpvraag stellen aan mensen die hetzelfde hebben meegemaakt. Een ervaringsdeskundige is veel meer toegankelijk. Vanuit die optiek is Markieza, een opleiding en expertise centrum op gebied van ervaringsdeskundigheid aangesloten.

Locatie:

De herstelgerichte inloop zal gebruik gaan maken van de ruimte van Integraal Herstel in 't Mozaïek. Er is bewust voor deze locatie gekozen om korte lijnen tussen SWT/Wijk GGZ/MeerVoormekaar en andere instanties binnen 't Mozaïek te kunnen leggen. Deze zijn belangrijk om de zorg en ondersteuning voor de doelgroep te optimaliseren en hen op de radar te krijgen of te behouden. Ook huisartsen hebben hierin een belangrijke rol. Zij hebben goed zicht op patiënten die binnen of na een GGZ behandeling vastlopen op sociaal gebied en/of dagbesteding.

In begin kunnen de activiteiten redelijk naast elkaar plaatsvinden. Wanneer de herstelgerichte inloop meer dagdelen de ruimte nodig heeft is Integraal Herstel bereid om elders een ruimte te huren of gebruik te maken van de flexruimtes van het sociaal wijkteam/MeerVoormekaar.

Waarom een herstelgerichte inloop?

- Een inloopcentrum is erop gericht om herstel te bevorderen en terugval te voorkomen. Structuur, zingeving en een plek in de maatschappij zijn daarbij cruciaal. Eigen kracht en zelfregie ontwikkelen zich in het herstelproces door het ontmoeten van lotgenoten en ervaringsdeskundige(n).
- Een inloopcentrum werkt preventief. De 1^e lijns- of WMO-zorg wordt ontlast of voorkomen. Inwoners kunnen laagdrempelig terecht, huisartsen en andere zorgverleners kunnen bij verdenking van problematisch middelen gebruik iemand voorstellen om eens met een ervaringsdeskundige te gaan praten alvorens een individuele behandeling voor te stellen.
- Een inloopcentrum kan de gemeente op den duur op andere terreinen kosten besparen. Wanneer iemand ergens laagdrempelig terecht kan met vragen en/of problemen rondom middelengebruik kan erger worden voorkomen. Bijvoorbeeld schulden, overlast, sociaal isolement, scheiding, jeugdzorg, werkloosheid.
- Kwaliteiten en talenten ontdekken die nodig zijn om deel te nemen aan de maatschappij.
- Ons doel is een gezond en veilig leefklimaat creëren, waar nieuwe gezonde vriendschappen kunnen ontstaan. Het gevoel van eenzaamheid èn geen onderdeel voelen van de maatschappij verdwijnt.

Wat is het verschil tussen Herstelgericht Lotgenotencontact en Lotgenotencontact?

Herstelgericht werken is het faciliteren van het herstelproces van het individu met het doel dat iemand binnen zijn mogelijkheden zo goed mogelijk kan functioneren en participeren met zo min mogelijk professionele hulp. Lotgenotencontact is "gewoon" contact hebben met mensen die in eenzelfde situatie zitten. Zij weten wat jij meemaakt. Je wisselt kennis en ervaring uit.

Doel:

Het doel is om de krachten die in de mens aanwezig zijn aan te spreken, elkaar te ondersteunen, maar daar waar het nodig is er ook nog een professional op de achtergrond aanwezig is. Na dit traject is het de bedoeling dat ze of naar een reguliere lotgenotencontactgroep gaan of er geen ondersteuning meer nodig is.

Waarom ervaringsdeskundigen en lotgenoten?

- Zorgen voor een gevoel van gelijkwaardigheid ('Ik zie cliënten zoals mijzelf. En dat wordt gewaardeerd')
- Zijn een rolmodel ('Ik bied hoop door te vertellen welke ontwikkeling ikzelf heb meegemaakt')
- Slaan de brug tussen de verschillende werkelijkheden van cliënten, hulpverleners en allerlei instanties ('Ik treed vaak op als vertaler')
- Zorgen voor wederkerigheid ('Ik leer ook weer van cliënten. Dit geef ik terug aan de zorgprofessionals')
- Zorgen ervoor dat cliënten hun eigen regie terugkrijgen ('ik benader mensen vanuit hun kunnen en niet alleen vanuit hun ziek zijn')

Wat gaan we doen?

Het beste is dat de doelgroep zelf aangeeft wat zij nodig heeft. We gaan daarbij uit van de aanpak positieve gezondheid en de herstelgerichte aanpak. We benaderen inwoners met een hulpvraag niet vanuit het probleem, maar vanuit wat ze nog wel kunnen. We zoeken activiteiten die iemands leven zingeven, waar iemand zich beter door voelt. We hebben de afgelopen maanden aan mensen uit de doelgroep gevraagd om met ideeën te komen. Aan de hand daarvan is er een aanbod ontstaan dat afhankelijk van de hoogte van de subsidie kan worden uitgevoerd.

Het is de bedoeling dat de deelnemers actief iets gaan doen, hierbij kan je denken aan:

- 1 x per week lunch en diner door en voor doelgroep
- Activiteiten middag door en voor lotgenoten (spelletjes/puzzels/darten, hobby/creatief, sporten/wandelen/vissen)
- Thema- informatiebijeenkomsten door andere zorg initiatieven of zelfhulpgroepen (bv. Iriszorg, ProPersona, MeerVoormekaar, gezonde voeding, zingeving)
- Herstelgerichte activiteiten door middel van theater, muziek, natuur, bewegen, meditatie in samenwerking met andere organisaties
- Veilige anonieme plek waar bezoekers afspraken met andere ondersteuners kunnen maken (bv. omdat dit thuis niet kan of discretie noodzakelijk is)
- Bijeenkomsten door ervaringsdeskundige voor naasten
- Bijeenkomsten door en voor doelgroep waarin deelnemers hun eigen onderwerp kunnen inbrengen (bijvoorbeeld; ik heb schulden, hoe ga ik weer aan het werk, hoe kom ik weer in contact met ...etc.)
- Open bijeenkomsten met als thema "vertel je herstelverhaal".
- Laagdrempelig informatiepunt; naasten kunnen met ervaringsdeskundige in gesprek hoe ze iemand kunnen ondersteunen of toe leiden naar hulp.
- Cursusaanbod door Markieza; Herstellen doe jezelf/Werken met eigen ervaring.

Om goed aan te blijven sluiten bij de behoeftes van de doelgroep wordt er elke maandag gestart met een blok "start van de week". Dit blok is bedoeld om onder het genot van een kopje koffie het aanbod van de week door te nemen en voorstellen te doen voor nieuw of aangepast aanbod.

Rol Markieza, Integraal Herstel en MeerVoormekaar:

René Backus van Markieza is na een inventarisatieronde aangesloten om de haalbaarheid van een herstelgerichte inloop te onderzoeken. Inmiddels hebben René, Annette en Ingeborg hiervoor een opzet gemaakt.

Integraal Herstel is projectleider en is verantwoordelijk voor de uitvoering van het project. Dit houdt in dat zij zorg dragen voor de locatie, het aanbod en vrijwilligers. Markieza heeft de expertise in het opzetten van herstelgerichte inloop. Daarom wordt de coördinator het 1^e jaar door de senior adviseur van Markieza opgeleid.

De coördinator is een heel belangrijke spil naar deelnemers, vrijwilligers en partners. Naar ons idee moet dat een ervaringsdeskundige zijn. De meerwaarde van een ervaringsdeskundige is eerder toegelicht op pagina 3. Wij kiezen zoveel als mogelijk voor een betaalde coördinator voor enkele uren per week. In 1^e instantie was gekozen voor een vrijwilliger, echter Markieza heeft daar minder goede ervaringen mee. Goede vrijwilligers zijn lastig vast te houden op dit terrein en dan valt vaak het fundament waaraan deelnemers en vrijwilligers zich verbinden weg. Daarnaast krijgt een vrijwilliger vaak problemen met uitkerende instanties omdat het kan worden vergeleken met een betaalde functie. Markieza koppelt een ervaren senior adviseur (ervaringsdeskundige) aan het project. Naast het opleiden van de coördinator heeft Markieza nog een andere belangrijke functie. De trainingen die Markieza in 1^e instantie zelf verzorgt binnen de herstelgerichte inloop (training: "Herstellen doe jezelf" en "Werken met eigen ervaring") dienen uiteindelijk door de vrijwilligers zelf te kunnen worden gegeven.

De senior adviseur neemt het coachen en opleiden binnen dit cursusaanbod op zich zodat na 1 jaar dit door eigen krachten kan worden uitgevoerd. De kosten van Markieza zijn het 2^e jaar lager begroot omdat het opleiden van de coördinator en de vrijwilligers in het 1^e jaar plaats vindt. Het 2^e jaar worden de begeleidingsuren afgebouwd.

Waarom de samenwerking tussen Integraal Herstel en Stichting MeerVoormekaar? Beide organisaties werken met dezelfde doelgroep, echter wel ieder vanuit zijn of haar rol en expertise. Integraal Herstel beschikt over kennis en kunde wat betreft herstelgericht werken binnen GGZ problematiek met expertise verslavingszorg. MeerVoormekaar beschikt over kennis en kunde van lotgenotencontact. Daarnaast is MeerVoormekaar ook gekoppeld aan het SWT wat betreft het vrij toegankelijk aanbod. De medewerker van MVM in het SWT ziet welke vragen er zijn en kan zo inwoners verwijzen, maar ook stimuleren en ondersteunen om van dit aanbod gebruik te maken in plaats van een maatwerktraject op te starten.

Zoals eerder aangegeven is Integraal Herstel projectleider en verantwoordelijk voor de uitvoering. Stichting MeerVoormekaar is verantwoordelijk voor de verantwoording van de inkomsten en uitgaven. De controle op de subsidie wordt dan ook meegenomen in de jaarrekening van MeerVoormekaar en MeerVoormekaar berekent hier geen kosten voor en mede hierdoor besparen we daarmee op uitgaven.

Kosten:

Voor de kosten van het project van 1 januari 2023 tot 31 december 2024 verwijzen we voor detail informatie naar de bijlage. Voor het jaar 2023 zijn de kosten geraamd op € 68.950,--¹ voor 2024 zijn de kosten € 55.300,--. Op enkele onderdelen geven we een korte toelichting:

- Huidige koffieapparaat en keukenapparatuur is geschikt voor enkele werkplekken, maar is niet geschikt voor groepen.
- Qua huurprijs is het prijspeil van 2022 nog gehanteerd omdat de huurprijs en servicekosten voor 2023 en 2024 nog niet bekend zijn. Voor 2023 is de aanneming gedaan dat een deel van de ruimte nog wordt gebruikt voor werkplekken, maar dat in 2024 de ruimten alleen nog wordt gebruikt voor de groepsactiviteiten.
- Voor de coördinator hebben we het salaris, verzekeringen ed. en de onkostenvergoedingen (telefoon, reiskosten) gesplitst.
- We zijn uitgegaan van 6 á 8 vrijwilligers, de kosten zijn dan gemiddeld € 750,-- dit is nog erg laag gezien de vergoeding die de belastingdienst hanteert als maximale vergoeding, € 1.800,-- voor het jaar 2022, voor 2023 is dit nu nog niet bekend.
- We hebben voor het eten (nog) geen eigen bijdrage opgenomen, omdat we de voorziening zo laagdrempelig mogelijk willen houden en dit geen beletsel moet zijn om hier aan deel te nemen. Binnen de doelgroep is er vaak sprake van bijstand of schuldsanering situaties.

Voor nadere specificatie zie de bijgevoegde begroting. Na een jaar evalueren we de werkzaamheden en passen we zaken aan indien noodzakelijk.

¹ Inclusief opstartkosten